

SKO.4170.1733.2023

DECYZJA

Na podstawie:

- art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 775 ze zm.),
- art. 71 ust.1 i ust. 2 pkt 1, art. 66 ust.1 pkt 19 i pkt 19a, art. 74a ust. 2 i ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1094 ze zm.) oraz § 2 ust.1 pkt 51 lit. b rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839),
- art. 1, art. 2, art. 17 ustawy z dnia 12 października 1994 r. o samorządowych kolegiach odwoławczych (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 570),

po rozpatrzeniu odwołania Pana _____ od decyzji Wójta Gminy Wierzchowo znak: OŚ. 6220.04.2020.KK z dnia 26 maja 2023 r. o odmowie ustalenia środowiskowych uwarunkowań na realizację przedsięwzięcia polegającego na budowie fermy trzody chlewnej wraz z infrastrukturą towarzyszącą na działce nr 106/1 obręb Żabin,

Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Koszalinie, w składzie:

Przewodnicząca	–	Iwona Szaranek (sprawozdawca)
Członkowie	–	Agata Witkowska
	–	Joanna Mojska

na posiedzeniu w dniu 29 września 2023 r. orzeka:

utrzymać w mocy zaskarżoną decyzję.

Uzasadnienie

Zaskarżoną decyzją Wójt Gminy Wierzchowo ponownie odmówił wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dotyczących realizacji ww. przedsięwzięcia, na wniosek z dnia 24.01.2020 r. (data wpływu). W treści decyzji organ szczegółowo opisał przebieg postępowania. Decyzja została wydana po uzyskaniu opinii i uzgodnień. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarnego w Drawsku Pomorskim pismem znak: PSSE-NZNS-465-1-11/20 z dnia 15.05.2020 r. zaopiniował przedsięwzięcie pozytywnie. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie postanowieniem znak: WST-K.4221.3.2020.AW.5 z dnia 15.07. 2020 r. uzgodnił pozytywnie realizację przedsięwzięcia i określił działania, jakie inwestor musi podjąć na etapie realizacji, eksploatacji lub użytkowania przedsięwzięcia. Dyrektor Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Bydgoszczy postanowieniem znak: BD.RZŚ.4360.9.2020.KZ.2 z dnia 13.05.2020 r. również uzgodnił pozytywnie warunki realizacji przedsięwzięcia. Organ pierwszej instancji nie uzyskał natomiast opinii Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego w zakresie obowiązku uzyskania pozwolenia zintegrowanego, wobec braku wskazania przez wnioskodawcę maksymalnej możliwej obsady zwierząt w planowanym obiekcie. Wójt Gminy Wierzchowo nie podzielił stanowiska Inwestora, że deklarowana liczba zwierząt stanowi jednocześnie maksymalną możliwą obsadę zwierząt.

Zaskarżona decyzja jest czwartym rozstrzygnięciem w sprawie. Dnia 14.09.2020 r. Wójt Gminy Wierzchowo odmówił ustalenia środowiskowych uwarunkowań na realizację przedmiotowego przedsięwzięcia. Od decyzji odwołał się Wnioskodawca. Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Koszalinie decyzją nr SKO.4170.2372.2020 z dnia 30.12.2020 r. uchyliło zaskarżoną decyzję w całości, a sprawę przekazało do ponownego rozpatrzenia. Decyzją z dnia 10.06.2021 r. Wójt Gminy Wierzchowo ponownie odmówił ustalenia środowiskowych uwarunkowań na realizację przedmiotowego przedsięwzięcia. Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Koszalinie decyzją znak: SKO.4170.1615.2021 z dnia 15.12.2021 r. uchyliło zaskarżoną decyzję w całości, i przekazało sprawę do ponownego

rozpatrzenia, wskazując okoliczności jakie należy wziąć pod uwagę.

Ponownie rozpatrując sprawę, organ I instancji wystąpił do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego o wydanie opinii w zakresie realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia, jako wymagającego pozwolenia zintegrowanego (pismo znak: OS.6220.04.2022.KK z dnia 23.03.2022 r.). Po kilkukrotnym wezwaniu o wykazanie maksymalnej możliwej obsady zwierząt w planowanych budynkach, Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego pismem z dnia WOŚ-II.7030.3.2022.KS z dnia 25.07.2022 r. odmówił wydania opinii w ww. zakresie, ponieważ wnioski w jego ocenie nie spełniały warunków kwalifikujących do zaopiniowania, „gdyż nie podano maksymalnej możliwej obsady, a wskazano liczbę 1996 szt.”. Jak wskazuje organ opiniujący, zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 51 rozporządzenia w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, w zw. z art. 378 ust. 2a ustawy Prawo ochrony środowiska, wnioskodawca winien złożyć raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko z podaniem maksymalnej możliwej obsady zwierząt, jaką pomieści budynek inwentarski. Marszałek Województwa wskazał, że organ prowadzący postępowanie nie dokonał oceny wniosku pod kątem maksymalnej możliwej obsady zwierząt. W wyniku ponownego rozpatrzenia sprawy, organ pierwszej instancji odmówił ustalenia środowiskowych uwarunkowań na realizację przedmiotowego przedsięwzięcia. Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Koszalinie decyzją znak: SKO.4170.2275.2022 z dnia 20 grudnia 2022 r. uchyliło zaskarżoną decyzję w całości, i przekazało sprawę do ponownego rozpatrzenia, wskazując okoliczności jakie należy wziąć pod uwagę.

Ponownie rozpatrując sprawę, organ pierwszej instancji wezwał wnioskodawcę do przedłożenia:

1. zaktualizowanego i ujednoliconego raportu oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko uwzględniającego przedkładane uzupełnienia, wraz z oświadczeniem autora raportu, a w przypadku gdy wykonawcą raportu jest zespół autorów - kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
2. zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 51 rozporządzenia w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, w związku z art. 378 ust. 2a ustawy Prawo ochrony środowiska informacji dotyczącej maksymalnej możliwej obsady zwierząt, jaką pomieści budynek inwentarski;
3. oświadczenia o posiadaniu przez wnioskodawcę kwalifikacji wynikających z art. 74a ust. 2 ooś do uzupełniania i składania dodatkowych wyjaśnień co do treści raportu oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, bowiem w trakcie prowadzonego postępowania administracyjnego wnioskodawca składał uzupełnienia i wyjaśnienia do raportu ooś, potwierdzając je własnoręcznym podpisem.

Wnioskodawca pismem z dnia 28 marca 2023 r. wyjaśnił, że wzywaniu do przedłożenia ujednoliconego dokumentu uznał za bezzasadne i przedłużające postępowanie. Oświadczył również, że podtrzymuje swoje stanowisko, że będzie prowadził chów tuczników w ilości 1996 sztuk (wyrażona jako DJP wynosić będzie 279,44) i deklaruje, że nie będzie prowadził chowu tuczników powyżej 2000 szt., ponieważ zastosowana technologia chowu zakłada większą powierzchnię przeznaczoną dla zwierząt, niż minima wynikające przepisów. Wnioskodawca nie podał informacji na temat maksymalnej możliwej obsady zwierząt, jaką pomieści planowany budynek, biorąc pod uwagę obowiązujące normy w sprawie wymagań i sposobu postępowania przy utrzymywaniu gatunków zwierząt gospodarskich.

Ponadto pismem z dnia 21 kwietnia 2023 r. wnioskodawca przekazał pismo Pani Małgorzaty Bohatkiewicz, specjalisty z zakresu ochrony środowiska, posiadającej kwalifikacje wskazane w art. 74a ust. 2 ooś, która oświadczyła, że całość korespondencji w ramach wniosku Pana , o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przedsięwzięcia polecającego na budowie fermy trzody chlewnej, wraz z infrastrukturą towarzyszącą na działce nr 106/1 obręb Żabin, gm. Wierzchowo, została wytworzona przez nią lub przy jej udziale, co potwierdza niniejszym oświadczeniem.

Wobec braku zastosowania się do wezwania, organ pierwszej instancji zawiadomił o zakończeniu postępowania i możliwości zapoznania się ze zgromadzonym materiałem dowodowym oraz wypowiedzeniem się. W wyznaczonym terminie strony postępowania nie skorzystały z ww. uprawnień. Po upływie terminu, organ wydał decyzję o odmowie ustalenia środowiskowych uwarunkowań dla przedmiotowej inwestycji.

Inwestor odwołał się od powyższej decyzji z zachowaniem ustawowego terminu, zarzucając: naruszenie przepisów prawa materialnego, mające istotny wpływ na wynik sprawy, tj.

1. art. 80 ust. 1 ooś, poprzez jego błędną wykładnię i tym samym oparcie odmowy wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia na wynikach postępowania z udziałem społeczeństwa, podczas gdy wyniki uzgodnień i opinii o których mowa w art. 77 ust. 1 ww. ustawy oraz treść dołączonego do wniosku raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko przemawiały za wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia.
2. art. 80 ust. 1 pkt. 1 ooś, który to przepis nakłada na organ obowiązek wydania decyzji zgodnej z wnioskiem wnioskodawcy oraz wiązuje organ ustaleniami zawartymi w pozytywnych uzgodnieniach wydanych przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Szczecinie, w pozytywnych uzgodnieniach Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Bydgoszczy oraz w pozytywnej opinii Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Drawsku Pomorskim, podczas gdy pomimo wydania przez ww. organy pozytywnych uzgodnień oraz pozytywnej opinii, organ odmówił wydania decyzji środowiskowej.
3. art. 80 ust. 1 pkt. 2 ooś, który to przepis wiązuje organ ustaleniami zawartymi w raporcie środowiskowym, podczas gdy organ odmawiając wydania decyzji środowiskowej, de facto zakwestionował ustalenia zawarte ww. raporcie, nie przedstawiając na poparcie swoich twierdzeń dokumentów, mających równorzędną względem raportu środowiskowego moc dowodową.
4. art. 85 ust. 2 pkt. 1 lit. a ooś polegające na braku wskazania, w jaki sposób oraz w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa w postępowaniu, w szczególności brak wskazania które konkretnie uwagi lub wnioski społeczeństwa stanowiły podstawę do wydania decyzji negatywnej, podczas gdy dyspozycja ww. przepisu nakłada na organ obowiązek wskazania w jaki sposób i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski społeczeństwa w postępowaniu;
5. pkt 6 ppkt 8 załącznika do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 27 sierpnia 2014 r. w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości w związku z par. 2 pkt 51 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w związku z par. 24-ust. 3 pkt. 2 ppkt. f) Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 15 lutego 2010 r. w sprawie wymagań i sposobu postępowania przy utrzymywaniu gatunków zwierząt gospodarskich poprzez bezpodstawne uznanie, że maksymalną możliwą obsadę danego budynku inwentarskiego należy obliczyć w oparciu o założenie, iż na każdą sztukę hodowanego tuczniaka winno przypadać 0,65 m² powierzchni;

Naruszenie przepisów postępowania, mające istotny wpływ na wynik sprawy, tj.:

1. art. 8 oraz art. 107 par. 3 kodeksu postępowania administracyjnego polegające na nienależytym uzasadnieniu zaskarżanej decyzji z uwagi na zawarcie w niej zbyt ogólnych stwierdzeń, co uniemożliwia realizację zasady pogłębienia zaufania obywateli do organów państwa oraz uniemożliwia dokonanie kontroli zaskarżanej decyzji w szczególności brak wystarczającego wyjaśnienie przez organ, dlaczego organ uznał, że planowana inwestycja negatywnie wpłynie na środowisko, podczas gdy z dokumentacji znajdującej się w aktach niniejszej sprawy wynika, w szczególności z raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, iż żadna z ww. okoliczności nie ma miejsca. Co więcej organ I Instancji ww. twierdzeń nie poparł rzetelnymi dokumentami ani badaniami.

2. art. 80 kodeksu postępowania administracyjnego mające istotny wpływ na wynik sprawy. Mając na względzie powyższe, inwestor wniósł o zmianę zaskarżanej decyzji i tym samym ustalenie środowiskowych uwarunkowań na realizację przedsięwzięcia polegającego na budowie fermy trzody chlewnej wraz z infrastrukturą towarzyszącą na działce 106/1, obręb Żabin. Alternatywnie, na podstawie artykułu 136 § 1 K.p.a., o przeprowadzenie przez organ odwoławczy dodatkowego postępowania w celu uzupełnienia materiałów i dowodów w sprawie. Alternatywnie, na podstawie art. 136 par. 2 oraz 3 K.p.a., o przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego w zakresie niezbędnym do rozstrzygnięcia sprawy.

Organ pierwszej instancji, po zapoznaniu się z odwołaniem, nie znalazł podstaw do uchylenia lub zmiany decyzji w trybie art. 132 K.p.a. i przekazał odwołanie wraz z aktami postępowania do organu odwoławczego.

Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Koszalinie po rozpatrzeniu odwołania ustaliło i zważyło, co następuje. Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Podstawę materialnoprawną w niniejszej sprawie stanowi ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (dalej: ooś). Postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wszczyna się na wniosek podmiotu planującego podjęcie realizacji przedsięwzięcia (art. 73 ust. 1 ooś). Zgodnie z art. 71, decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach określa środowiskowe uwarunkowania realizacji przedsięwzięcia. Uzyskanie tej decyzji jest wymagane dla planowanych przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Przedsięwzięcia kwalifikuje się do odpowiedniej kategorii na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Należy również wziąć pod uwagę przepisy ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U.2021.1973 t.j.) związane z pozwoleniem zintegrowanym. Zgodnie bowiem z art. 66 ust. 5 ustawy ooś, jeżeli planowane przedsięwzięcie jest związane z użyciem instalacji objętej obowiązkiem uzyskania pozwolenia zintegrowanego, raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko powinien zawierać porównanie proponowanej techniki z najlepszymi dostępnymi technikami. Ponadto, na podst. art. 77 ust. 1 pkt 3 ooś, przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, organ właściwy do wydania tej decyzji, zasięga również opinii organu właściwego do wydania pozwolenia zintegrowanego na podstawie ustawy Prawo ochrony środowiska, jeżeli planowane przedsięwzięcie kwalifikowane jest jako instalacja, o której mowa w art. 201 ust. 1 tej ustawy. W myśl przywołanego przepisu, pozwolenia zintegrowanego wymaga prowadzenie instalacji, której funkcjonowanie, ze względu na rodzaj i skalę prowadzonej w niej działalności, może powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości, z wyłączeniem instalacji lub ich części stosowanych wyłącznie do badania, rozwoju lub testowania nowych produktów lub procesów technologicznych. Organ winien dokonać ustaleń, czy w sprawie przepis ten znajduje zastosowanie.

Zgodnie z art. 61 ust. 2 ooś, to organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przeprowadza na podstawie zgromadzonych materiałów ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, stanowiącą część postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 8 ustawy ooś, przez ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko rozumie się postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko planowanego przedsięwzięcia, obejmujące w szczególności:

- a) weryfikację raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko,
- b) uzyskanie wymaganych ustawą opinii i uzgodnień,
- c) zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu.

Postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wszczyna się na wniosek podmiotu planującego podjęcie realizacji przedsięwzięcia (art. 73 ust. 1 ooś). Jeżeli planowana inwestycja stanowi przedsięwzięcie mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, to wraz z wnioskiem należy przedłożyć raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko (art. 74 ust. 1 pkt 1 ooś), który zawiera informacje określone w art. 66 ust. 1 ooś. Zgodnie z art. 74a ust. 2 ooś, raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko sporządza osoba, o której mowa w ust. 2, dysponująca stosownym wykształceniem. Zgodnie z art. 66 ust. 1 ooś, raport powinien m.in. zawierać:

pkt 19) datę sporządzenia raportu, imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku gdy wykonawcą raportu jest zespół autorów - imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów;

19a) oświadczenie autora, a w przypadku gdy wykonawcą raportu jest zespół autorów - kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2, stanowiące załącznik do raportu;

Zgodnie z art. 74a ust. 3 ooś, oświadczenia, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 19a, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: "Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.". Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

Wniosek o ustalenie środowiskowych uwarunkowań w niniejszej sprawie wpłynął w dniu 24 stycznia 2020 r. Przedłożony raport o oddziaływaniu na środowisko został opracowany przez inż. Małgorzatę Bohatkiewicz oraz mgr inż. Andrzeja Oelke. Autorzy podpisali się na karcie tytułowej raportu. Raport zawiera ww. oświadczenie Pani Małgorzaty Bohatkiewicz, jako kierującej zespołem autorów. W toku postępowania wnioskodawca składał liczne uzupełnienia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, na kolejne wnioski organów uzgadniających. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie, wezwał pismem z dnia 06.03.2020 r. (data wpływu, k. 14, tom I) o jednoznaczne wyliczenie dotyczące maksymalnej obsady projektowanej fermy trzody, gdyż – jak wskazał ten organ – podstawą kwalifikacji przedmiotowej inwestycji do przedsięwzięć wymienionych w rozporządzeniu jest ustalenie maksymalnej możliwej obsady inwentarza. O uzupełnienie Raportu wzywał również Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Drawsku Pomorskim pismem z dnia 20.03.2020 r. (k. 21, tom I) oraz ponownie Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Szczecinie pismem z dnia 24.03.2020 r. (k. 23 tom I), Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Bydgoszczy pismem z dnia 25.03.2020 r. (k. 24 tom I).

Uzupełnienie przedłożone na wezwanie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Bydgoszczy, które wpłynęło do Urzędu Gminy w dniu 21.04.2020 r. (k. 31 tom I) zawiera 10 kart obszernych uzupełnień, bez jakiegokolwiek podpisu. Wyłącznie pismo przewodnie podpisane jest przez wnioskodawcę.

Uzupełnienie przedłożone na wezwanie Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Drawsku Pomorskim, które wpłynęło do Urzędu Gminy w dniu 04.05.2020 r. (k. 36 tom I) zawiera 25 kart obszernych uzupełnień, bez jakiegokolwiek podpisu. Wyłącznie pismo przewodnie podpisane jest przez wnioskodawcę.

Uzupełnienie przedłożone na wezwanie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie, które wpłynęło do Urzędu Gminy w dniu 06.05.2020 r. (k. 39 tom I) zawiera 15 kart obszernych uzupełnień, podpisanych przez kierującą zespołem autorów, Panią Małgorzatę Bohatkiewicz i 57 kolejnych kart bez jakiegokolwiek podpisu. Pismo przewodnie podpisał wnioskodawca.

W ocenie składu orzekającego kolegium, stanowi to naruszenie ww. przepisów art. 66 ust. 1 pkt 19 i pkt 19a ooś, uniemożliwiające ustalenie, czy raport jako całość, został sporządzony przez osobę uprawnioną.

Jak już wskazano w poprzedniej decyzji Kolegium znak: SKO.4170.2275.2022 z dnia 21.12.2022 r., przedłożone bardzo obszerne wyjaśnienia w istocie stanowią uzupełnienie przedłożonego raportu. Podlegają zatem wszelkim rygorom przewidzianym dla raportu oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, w tym przede wszystkim wymogom odnośnie do autorstwa tego opracowania. Wymogi te nie zostały spełnione. Uzupełnienie raportu nie zostało przez nikogo podpisane. Jak trafnie orzekł Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie w wyroku z dnia 18 marca 2021 r. sygn. akt II SA/Ol 850/20, „z art. 66 ust. 1 pkt 19 u.i.o.ś., w brzmieniu obowiązującym w niniejszej sprawie, należy wyprowadzić także wniosek, że autor raportu musi go podpisać własnoręcznie, wówczas tylko można uznać, że raport zawiera jego nazwisko. Podpis na dokumencie jest formą złożenia oświadczenia woli lub wiedzy i służy identyfikacji osoby, która to oświadczenie złożyła. Z tych też względów podpis ten powinien być własnoręczny. Brak podpisu raportu lub jego uzupełnienia przez autora stanowi brak formalny, który może mieć istotne znaczenie przy ocenie mocy dowodowej raportu. W wyroku z 16 października 2019 r., sygn. akt II OSK 2910/17 Naczelny Sąd Administracyjny potwierdził, że brak podpisu raportu uniemożliwia identyfikację autora raportu, co oznacza w konsekwencji brak możliwości uwzględnienia jego treści w kontekście wydania decyzji środowiskowej. Takie same kryteria należy stosować przy uzupełnieniu raportu”. Zgodnie natomiast z wyrokiem Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 5 czerwca 2019 r. sygn. akt II OSK 750/19, w świetle art. 74a ust. 1 i ust. 2 pkt 1 lit. a-d oraz pkt 2 ooś, wymóg posiadania określonych kwalifikacji dotyczy zarówno osoby sporządzającej raport oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko jak i osoby, która go uzupełnia i składa dodatkowe wyjaśnienia co do jego treści. Efektywność procedury oceny oddziaływania inwestycji na środowisku zależy właśnie od wysokiej jakości prognozy jak i raportu, które muszą być sporządzone przez ekspertów dysponujących odpowiednią wiedzą. W świetle art. 74a ust. 2 ustawy środowiskowej wymóg posiadania określonych w tym przepisie kwalifikacji dotyczy zarówno osoby sporządzającej raport jak i osoby, która go uzupełnia i składa dodatkowe wyjaśnienia co do jego treści. W tym sensie raport nie może być rozumiany formalnie wyłącznie jako pierwotny dokument, ale obejmuje również jego uzupełnienia, aneksy itp, które również muszą być sporządzone przez osobę posiadającą kwalifikacje określone w tym przepisie. Skład orzekający Kolegium w niniejszej sprawie podziela uzasadnienie przywołanych wyroków. W przedmiotowej sprawie doszło zatem do naruszenia art. 74a ust. 2 ustawy środowiskowej poprzez zaakceptowanie zarówno przez organ prowadzący, jak i przez organy uzgadniające, uzupełnienia raportu dotyczącego kluczowych kwestii z punktu widzenia oddziaływania na środowisko, który nie zawiera podpisu i oświadczenia, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 19 i 19a w zw. z art. 74a ust. 3 ooś. Z uwagi na brak załączenia do uzupełnienia raportu oświadczenia autora o spełnieniu wymagań w zakresie wykształcenia i kwalifikacji oraz oświadczenia dotyczącego świadomości odpowiedzialności karnej, kluczowy dokument tj. raport o oddziaływaniu na środowisko przedmiotowego przedsięwzięcia wraz z uzupełnieniami przedłożonymi przez pełnomocnika inwestora nie spełnia wymogów formalnych dla tego dokumentu i w konsekwencji nie może stanowić podstawy orzekania w przedmiocie wydania decyzji środowiskowych uwarunkowaniach.

Celem decyzji środowiskowej jest określenie środowiskowych uwarunkowań realizacji przedsięwzięcia, poprzez określenie sposobu, w jaki należy wykonać dane przedsięwzięcie, aby nie naruszyć stanu środowiska. Postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko planowanego przedsięwzięcia, obejmujące w szczególności weryfikację raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, który jest dokumentem sformalizowanym, objętym ustawowym wymogiem posiadania określonych kwalifikacji przez osobę sporządzającą. Przedłożenie opracowania, którego autor nie jest znany, nie podpisał się i złożył wymaganego oświadczenia, jest tożsame z brakiem dokumentu. Skutki społeczne stwierdzonego naruszenia prawa nie mogą być akceptowane z punktu widzenia zasady praworządności.

Ponadto, obszerne uzupełnienia do raportu, dokonywane na wezwanie organów uzgadniających, powodują, że jego pierwotna wersja, złożona wraz z wnioskiem, nie jest pełną i ostateczną wersją. Każdy z organów uzgadniających procedował na podstawie odmiennego raportu, bowiem uwzględniał wyłącznie uzupełnienia kierowane do tego organu, bez pozostałych uzupełnień. Należy to uznać za nieprawidłowe, bowiem stosownie do art. 77 § 1 K.p.a., organy administracji publicznej mają obowiązek podejmować wszelkie niezbędne kroki do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do załatwienia sprawy. Przepis art. 77 § 1 k.p.a. nakazuje organom rozpatrzyć cały materiał dowodowy. Dopiero bowiem na podstawie całokształtu zgromadzonego materiału dowodowego organ ocenia, czy dana okoliczność została udowodniona (art. 80 k.p.a.). W postępowaniu o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach podstawowym dowodem jest raport o oddziaływaniu na środowisko. W orzecznictwie przyjmuje się, że raport poprzedzający wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach powinien mieć charakter kompleksowy i odnosić się do wszystkich możliwych zagrożeń związanych z realizacją przedsięwzięcia oraz wskazywać, jakie w tym zakresie obowiązują standardy ochrony środowiska oraz czy zamierzona inwestycja mieści się w ich ramach. Treść raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko reguluje art. 66 ustawy ooś i w pierwszej kolejności należy pod tym kątem zweryfikować przedłożony przez inwestora dokument. Organ w postępowaniu w sprawie oceny oddziaływania na środowisko planowanego przedsięwzięcia w szczególności dokonuje bowiem samodzielnej weryfikacji raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko (art. 3 ust. 1 pkt 8 lit. a ooś) a następnie uzyskuje wymagane ustawą opinie i uzgodnienia. Kolegium pragnie podkreślić, że w razie stwierdzenia braków, należy wezwać stronę do uzupełnienia raportu, bądź złożenia stosownych wyjaśnień. Niemniej liczne uzupełnienia i zmiany w toku postępowania przed organami uzgadniającymi powodują, że pierwotny raport staje się nieaktualny, i co najmniej niekompletny. W tej sytuacji znacznie utrudniona jest weryfikacja zapisów raportu. Raport powinien zostać zatem ujednoczony i prawidłowo podpisany.

W niniejszej sprawie Kolegium nie widzi podstaw do uzupełnienia postępowania dowodowego w trybie art. 136 K.p.a., bowiem Wnioskodawca już na etapie postępowania pierwszoinstancyjnego był wzywany o przedłożenie zaktualizowanego i ujednoczonego raportu oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wraz z wymaganymi podpisami autora raportu lub zespołu autorów, do czego się nie zastosował. W ocenie skarżącego, wezwanie to jest bezzasadne i przedłużające postępowanie (k. 116 teczka V). W ocenie natomiast Kolegium, uzupełnienie raportu o oświadczenie autora tego raportu, że „całość korespondencji w ramach wniosku o wydanie decyzji i środowiskowych uwarunkowaniach przedsięwzięcia” została przez niego wytworzona lub przy jego udziale, nie może zastąpić prawidłowo sporządzonego i podpisanego raportu.

W tym miejscu należy podkreślić, że Skarżący odmawiał ponadto podania maksymalnej możliwej obsady zwierząt jaką pomieści planowany budynek. Obowiązek wskazania tego parametru wynika z § 2 ust. 1 pkt 51 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Zgodnie z tym przepisem, za liczbę DJP (dużych jednostek przeliczeniowych) przyjmuje się maksymalną możliwą obsadę zwierząt, a nie deklarowaną obsadę przez wnioskodawcę. Jest to uzasadnione faktem, że wnioskodawca może deklarować mniejszą obsadę, niż jest możliwa ze względu na powierzchnię obiektów. W postępowaniu o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, ocenie należy poddać maksymalną możliwą obsadę zwierząt, jaką można będzie utrzymywać w projektowanym obiekcie z zachowaniem minimalnych warunków utrzymywania tego gatunku zwierząt, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 15 lutego 2010 r. w sprawie wymagań i sposobu postępowania przy utrzymywaniu gatunków zwierząt gospodarskich, dla których normy ochrony zostały określone w przepisach Unii Europejskiej (Dz.U.2010.56.344 ze zm.). Wprawdzie wskazanie wyłącznie deklarowanej obsady pozwoliło poczynić ustalenia, że przedsięwzięcie zalicza się do mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, nie jest to jednak wystarczające w niniejszej sprawie.

Brak jednoznacznego wskazania parametru maksymalnej możliwej obsady ze względu na przewidzianą powierzchnię kojców dla zwierząt, uniemożliwia zweryfikowanie, czy inwestycja nie wymaga tzw. pozwolenia zintegrowanego, o czym Kolegium wspomniało na wstępie uzasadnienia.

Systemem pozwoleń zintegrowanych objęta jest grupa instalacji przemysłowych, z których wprowadzane są substancje do powietrza, zgodnie z przepisami art. 201 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U.2022 poz. 2556 t.j. ze zm.). Instalacje te zostały wymienione w załączniku do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 27 sierpnia 2014 r. w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości (Dz.U. z 2014 r., poz. 1169). Zgodnie z ust. 6 pkt 8 lit. b załącznika, należą do nich instalacje do chowu lub hodowli drobiu lub świń o więcej niż 2000 stanowisk dla świń o wadze ponad 30 kg. Natomiast, jak deklaruje wnioskodawca, w chlewni planowana jest obsada do 1996 szt zwierząt jednorazowo, a zatem poniżej 2000 stanowisk dla świń o wadze ponad 30 kg. Łatwo dostrzec, że deklaracja wskazuje liczbę zwierząt tylko o 4 sztuki mniejszą od tej, która kwalifikuje do przedsięwzięcia wielkoprzemysłowego. W tym miejscu rozważenia wymaga, w jaki sposób organ ma dokonywać ustaleń w kwestii maksymalnej możliwej obsady zwierząt w planowanym budynku. Jak orzekł Naczelny Sąd Administracyjny z dnia 4 lipca 2017 r. sygn. akt II OSK 95/17, po dniu 1 sierpnia 2013 r., zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 51 rozporządzenia w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, przy obliczaniu DJP dla danej inwestycji nie jest istotna obsada deklarowana przez inwestora, gdyż należy uwzględniać maksymalną możliwą obsadę inwentarza, którą winien ustalić organ. Nie ma zatem znaczenia deklarowanie przez inwestora jakie zwierzęta zamierza on hodować np. w cyklach produkcyjnych obejmujących zwierzęta o różnych DJP, lecz konieczne jest obliczenie, w oparciu o wielkość budowanego obiektu, ile maksymalnie zwierząt może on pomieścić. Stanowisko Sądu wynika ze zmiany (obowiązującej od dnia 01.08.2013 r.) rozporządzenia RM z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, mocą której doprecyzowano, iż za liczbę DJP przyjmuje się maksymalną możliwą obsadę inwentarza. Zapis ten obowiązuje do dnia dzisiejszego w aktualnym rozporządzeniu z dnia 10 września 2019 r. Kolegium podziela to stanowisko również w odniesieniu do kwalifikacji obiektu do instalacji przemysłowych. Tylko bowiem na podstawie parametrów technicznych obiektu oraz norm powierzchni przewidzianych dla konkretnych zwierząt można w sposób wiarygodny i racjonalny ustalić, jaka jest maksymalna możliwa obsada zwierząt w planowanym budynku. Nie chodzi bowiem o maksymalną deklarowaną obsadę, która zawsze przecież może ulec zmianie, co przy wspomnianych wyżej czterech sztukach nie będzie nawet możliwe do szybkiej weryfikacji, a o maksymalną możliwą obsadę w świetle obowiązujących norm, tj. maksymalną pod wzgl. technicznym i prawnym liczbę stanowisk dla świń o wadze ponad 30 kg, które są możliwe do wydzielenia w danej chlewni.

Zgodnie z § 24 ust. 3 pkt 2 Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 15 lutego 2010 r. w sprawie wymagań i sposobu postępowania przy utrzymywaniu gatunków zwierząt gospodarskich, dla których normy ochrony zostały określone w przepisach Unii Europejskiej (Dz.U.2010.56.344 ze zm.), powierzchnia kojca, w przeliczeniu na jedną sztukę, powinna wynosić, w przypadku utrzymywania grupowo warchlaków i tuczników o masie ciała:

a) do 10 kg - co najmniej 0,15 m², b) powyżej 10 do 20 kg - co najmniej 0,2 m², c) powyżej 20 do 30 kg - co najmniej 0,3 m², d) powyżej 30 do 50 kg - co najmniej 0,4 m², e) powyżej 50 do 85 kg - co najmniej 0,55 m², f) powyżej 85 do 110 kg - co najmniej 0,65 m², g) powyżej 110 kg - co najmniej 1 m².

Zarówno z raportu, jak i ekspertyzy wynika, iż w planowanym budynku prowadzony będzie chów trzody chlewnej do masy ciała 110 kg (m.in. str. 3 raportu, str. 7 ekspertyzy) w wydzielonych kojcach o łącznej powierzchni hodowlanej (pow. kojców) 1618,50 m² (str. 10 raportu, str. 6 ekspertyzy). Zatem na

końcowym etapie cyklu tuczu w budynku będą przebywały tuczniki o wadze z grupy ww. „f”, czyli powyżej 85 do 110 kg, dla których wymagana jest powierzchnia na sztukę co najmniej 0,65 m². Dzieląc powierzchnie kojców na minimalną powierzchnie przeznaczoną dla sztuki w tej kategorii wagowej, otrzymujemy maksymalną możliwą ilość stanowisk dla świń o wadze powyżej 85 do 110 kg, która w niniejszej sprawie wynosi 2490 szt. Liczba ustalonych w ten sposób przez Kolegium stanowisk kwalifikuje przedsięwzięcie do instalacji przemysłowych, wymagających uzyskania pozwolenia zintegrowanego. Wiąże się to z wymogami odnośnie treści raportu oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, oraz koniecznością zasięgnięcia również przez organ wydający decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach opinii organu właściwego do wydania pozwolenia zintegrowanego, co w niniejszej sprawie nie nastąpiło. Wójt Gminy Wierzchowo wezwał wnioskodawcę do uzupełnienia przedłożonego raportu i podania informacji dotyczącej maksymalnej możliwej obsady zwierząt, jaka pomieści planowany budynek inwentarski (ostatnio pismem z dnia 10.03.2023 r.) do czego wnioskodawca się nie zastosował. Wnioskodawca deklaruje, że nie będzie prowadził chowu tuczników powyżej 2000 szt. Nie podziela ponadto stanowisko organu, że rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 15 lutego 2010 r. w sprawie wymagań i sposobu postępowania przy utrzymywaniu gatunków zwierząt gospodarskich, dla których normy ochrony zostały określone w przepisach Unii Europejskiej znajduje w niniejszej sprawie zastosowanie, ponieważ określa ono minimalne powierzchnie w przeliczeniu na jedną sztukę, co nie oznacza, że powierzchnie te nie mogą być większe. W tym miejscu należy podkreślić jednoznacznie, że w ocenie Kolegium czym innym jest obsada deklarowana, której nie można w żaden sposób zweryfikować (inwestor może zadeklarować w sposób dowolny, że będzie hodował przykładowo tylko 1000 szt na powierzchni przeznaczonej wg minimalnych wymogów pod obsadę dwukrotnie większą), a czym innym jest maksymalna możliwa obsada na danej powierzchni, która podlega weryfikacji poprzez matematyczne przeliczenie. W postępowaniu o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach ocenie należy poddać maksymalną możliwą obsadę zwierząt (jak to wynika z przywoływanego już wyżej § 2 ust. 1 pkt 51 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko), jaką można będzie utrzymywać w projektowanym obiekcie z zachowaniem minimalnych warunków utrzymywania tego gatunku zwierząt. Stanowisko to podziela również Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Podręczniku dla Wnioskodawców oraz Beneficjentów w zakresie oceny oddziaływania na środowisko przedsięwzięć (wersja z dnia 19.01.2022 r.), wskazując, że wskaźnik maksymalnej możliwej obsady zwierząt obliczany jest przez podzielenie projektowanej powierzchni przeznaczonej do chowu i hodowli zwierząt przez minimalną powierzchnię utrzymania określonego rodzaju zwierząt, wymagana przepisami ww. rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Otrzymany wynik należy pomnożyć przez określony w załączniku do rozporządzenia oś współczynnik DJP odpowiadający rodzajowi zwierząt przewidzianych w hodowli.

Pismem znak: WOŚ-II.7030.3.2022.KS z dnia 25.07.2022 r. Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego odmówił wydania opinii w ww. zakresie, ponieważ wniosek w jego ocenie nie spełniał warunków kwalifikujących do zaopiniowania, „gdyż nie podano maksymalnej możliwej obsady, a wskazano liczbę 1996 szt.”. Jak wskazuje organ opiniujący, zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 51 rozporządzenia w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, w zw. z art. 378 ust. 2a ustawy Prawo ochrony środowiska, wnioskodawca winien złożyć raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko z podaniem maksymalnej możliwej obsady zwierząt, jaką pomieści budynek inwentarski. Na wezwanie Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 28 czerwca 2022 r. do złożenia raportu z podaniem maksymalnej możliwej obsady zwierząt jaka pomieści budynek inwentarski, wnioskodawca ponownie wskazał obsadę deklarowaną. W tym stanie faktycznym należy uznać, że przedłożony raport został sporządzony z naruszeniem art. § 2 ust. 1 pkt 51 rozporządzenia RM w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, poprzez niewskazanie maksymalnej możliwej obsady zwierząt, co uniemożliwia prawidłową kwalifikację przedsięwzięcia w zakresie oceny wymagalności uzyskania pozwolenia zintegrowanego.

W ocenie Kolegium, stwierdzone nieprawidłowości w zakresie raportu stanowią podstawę do wydania decyzji o odmowie ustalenia środowiskowych uwarunkowań na realizację wnioskowanego przedsięwzięcia.

W wyniku przeprowadzonego postępowania odwoławczego, Kolegium ustaliło, że organ pierwszej instancji prawidłowo wezwał skarżącego do przedłożenia zaktualizowanego raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko i uzupełnionego o wymagane podpisy autorów, oraz do wskazania maksymalnej możliwej obsady zwierząt w planowanych budynkach, do czego skarżący się nie zastosował. W konsekwencji, kluczowy dokument tj. raport oddziaływania na środowisko przedmiotowego przedsięwzięcia wraz z uzupełnieniami przedłożonymi przez wnioskodawcę nie spełnia wymogów formalnych dla tego dokumentu i nie może stanowić podstawy orzekania w przedmiocie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Wobec powyższego, należało orzec jak w sentencji.

Decyzja niniejsza jest ostateczna.

Na decyzję służy skarga (w 2 egz.) do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie, składana za pośrednictwem Kolegium (75-626 Koszalin, ul. Andersa 34) w terminie 30 dni od dnia doręczenia postanowienia. Skarga powinna czynić zadość wymaganiom pisma w postępowaniu sądowym, a ponadto zawierać dane wymienione w art. 57 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1634). Zasady uiszczania oraz wysokość wpisu od skargi w postępowaniu przed sądami administracyjnymi są uregulowane w ww. ustawie oraz rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2021 r., poz. 535 t.j.). Wpis stały na podst. § 2 ust. 3 pkt 3 wynosi w sprawach skarg, nieobjętych wpisem stosunkowym, z zakresu ochrony środowiska i przyrody - 200 zł. Wpis sądowy można uiścić gotówką w kasie sądu lub na rachunek bankowy Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie w NBP: 95 1010 1599 0030 9822 3100 0000. Strona może zwrócić się do Sądu o zwolnienie od kosztów sądowych. Strona może wystąpić do Sądu o przyznanie jej prawa pomocy poprzez ustanowienie adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego. Wniosek w tym przedmiocie powinien być złożony na urzędowym formularzu według ustalonego wzoru. Urzędowe formularze są udostępniane w wojewódzkich sądach administracyjnych, Naczelnym Sądzie Administracyjnym, urzędach gmin, a także w Internecie pod adresem: <http://www.nsa.gov.pl>.

Przewodnicząca Składu Orzekającego

Iwona Szaranek (spr.)

Członkowie:

Agata Witkowska

Joanna Mojska

Otrzymują:

1. Pan
2. Pozostałe strony w drodze obwieszczenia
3. Wójt Gminy Wierzchowo
wraz z aktami (pięć części +ekspertyza)
4. aa